

HØRINGSUTTALELSE IFB SØKNAD OM KONSESJON FOR UTBYGGING AV BOTNAFOSSEN KRAFTVERK

Som grunneiere av 1101/118/1 og 1101/118/2 vil vi bli berørt av den tenkte overføringen av Stemmevatnet til Botnavatnet. Høringsuttalelsen vår omhandler derfor konsekvensene av denne overføringen.

- Vi som grunneiere på eiendom 1101/118/1 og 1101/118/2 ble aldri varslet om denne tenkte overføringen før vi kunne lese om dette i Dalane Tidene 26.08.26. Som berørte grunneiere mener vi det er sterkt kritikkverdig at Dalane Kraft aldri har vært i kontakt med oss om denne tenkte utbyggingen. Vi uttaler oss derfor på bakgrunn av informasjon gitt på befarig 15.09.26.

Den tenkte overføringen av Stemmevatnet (fra Urtjødne) til Botnavatnet vil gi jevnt over lavere vannføring i elveløpet fra Urtjødne og ned til Gyaelva. Dette vil få konsekvenser for oss som bor her og jordbruket vi driver på våre eiendommer.

- Vannet som renner i Kvernbekken (elveløpet fra Urtjødne til Gyaelva) brukes som beredskap til drikkevann for våre eiendommer. Dette har vært praktisert i flere tiår. Eiendommene driver i dag med kjøttproduksjon og grasproduksjon. En felles brønn forsyner tre husstander i tillegg til driftsbygninger med småfe, storfe og gris på eiendommene. Dette krever mye drikkevann og vi må derfor ofte supplere med vann fra Kvernbekken til brønnen vår. En overføring av vannet i Kvernbekken vil som kjent gi mindre vannføring som igjen vil gi konsekvenser for beredskapen til drikkevannet vårt. **Vannet kan vi ikke benytte til drikkevann i en anleggsfase og vi vil få problemer med å ha nok vannforsyning på permanent basis.**
- Vannet som renner i Kvernbekken brukes også som beredskap til vanning for våre eiendommer. Vi driver med grasproduksjon til buskapen og i den forbindelse er det periodevis behov for vanning. Vi har mye morenejord som gjør jorda tørkeutsatt. Derfor ble det på 70-tallet bygget ut vanningsanlegg fra Kvernbekken og ned til begge eiendommene. Dette ble godkjent og av Rogaland Landbruksselskap i desember 1976 og prosjektet fikk også tilskudd av Eigersund kommune. De siste årene har vist en endring i klimaet som har gitt større og lengre tørkeperioder. **Vannberedskap til matproduksjon er derfor blitt svært viktig.** I tørre perioder er det per i dag ikke nok vann til å forsyne dette vanningsanlegget. Stemmevatnet er derfor regulert med dam for å kunne slippe på mer vann i tørkeperioder. Da kan man oppnå nok vannføring i elveløpet til å kunne få trykk nok i vanningsanlegget. Stemmevatnet, som i navnet,

har blitt brukt til oppstemming av vann i mange tiår tilbake. I nyere tid har reguleringen i Stemmevatnet blitt brukt til å forsyne vanningsanlegg i tørre perioder mens lengre tilbake i tid ble det brukt til å forsyne flere kvernhus som var plassert ved Kvernbekken. **Ved å overføre vannet som renner fra Stemmevatnet fratar man gårdsbrukene beredskapen til vanning.**

- Eiendomsgrensa mellom 118/1 og 118/2 følger elveløpet fra Stemmevatnet og ned til Gya. Elveløpet er derfor et naturlig skille mellom eiendommene og fungerer derfor også som gjerde for dyr som går på de forskjellige eiendommene. **Mindre vannføring fra Urtjødne og ned til Gyaelva vil føre til behov for gjerdehold langs elveløpet.**
- Et inntak for overføringen er tenkt like nedfor Urtjødne. Det er sannsynlig at vannspeilet her vil bli hevet. Den gamle kirkeveien passerer ved dette tjødnet og ligger så vidt høyere enn dagens vannspeil. **En endring av høyden på dette vannspeilet vil føre til at en sterkt trafikkert sti både for sau, storfe og turgåere blir ødelagt.** Denne stien er en av hovedferdselsårene for dyrene våre på utmarksbeite.
- Stokkafjell beitelag bruker hele området fra Gya til Sandvatn til utmarksbeite for storfe og småfe. **Konsekvensene for dyrene på permanent basis er ukjent men konsekvensene i en anleggsperiode vil være store.** Dyrene vil i denne perioden ikke oppholde seg her og kan bli presset vekk. Det er stor sannsynlighet for at beitelaget ikke kan ha så mye dyr på beite i en slik anleggsperiode. I 2025 hadde Stokkafjell beitelag 745 småfe og 270 storfe på beite i og rundt dette området.
- Kvernbekken er veldig synlig i Gyadalen og et naturlig blikkefang med sitt flotte fossefall. **Lavere vannstand vil gjøre at Kvernbekken mister sitt flotte preg både for fastboende men også for mye turgåere og turister som ferdes i dalen.**
- Gyteområde for fisk blir redusert i nedre del av Kvernbekken.
- **Vi som grunneiere av eiendom 1101/118/1 og 1101/118/2 kommer også til å bestride at Dalane Kraft har de rettighetene de trenger for å kunne overføre vannet som renner fra Stemmevatnet.**

Grunneiere eiendom 118/1 og 118/2

